

**УЖГОРОДСЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-
ЕКОНОМІЧНИЙ КОЛЕДЖ
КАРПАТСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ АВГУСТИНА ВОЛОШИНА**

Затверджую:
Голова приймальної комісії
КаУ ім. А.Волошина
«21» травня 2026 р.

**ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ
для участі у конкурсному відборі**

**освітній ступінь «фаховий молодший бакалавр»
(на основі базової середньої освіти)**

Мета співбесіди

Метою програми співбесіди є визначення рівня навчальних досягнень вступників у конкурсному відборі, які здобули базову середню освіту, для забезпечення об'єктивної оцінки їх готовності до опанування освітньої програми фахового молодшого бакалавра.

Співбесіда покликана:

- ✓ з'ясувати ступінь сформованості базових знань та навичок з української мови й математики для вступу на спеціальності **D2 та F3** та навичок з української мови й історії України для вступу на спеціальності **A3 та D6** необхідних для подальшого навчання;
- ✓ врахувати індивідуальні освітні потреби вступників;
- ✓ забезпечити рівний доступ до здобуття фахової передвищої освіти відповідно до чинного законодавства України.

Програма передбачає завдання, що охоплюють основні теми шкільного курсу з української мови, математики та історії України адаптовані до можливостей вступників, з урахуванням принципів педагогічної коректності та підтримки.

I. МЕТА СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Співбесіда спрямована на комплексну оцінку знань і навичок вступника. Її метою є з'ясувати ступінь сформованості базових знань та навичок з мови, які необхідні для подальшого успішного навчання.

Питання охоплюють стандарт базової середньої освіти (5–9 класи). Абітурієнту необхідно орієнтуватися в таких розділах та поняттях:

1. Фонетика та графіка:

- Визначення фонеми та її реалізація в мовленні.
- Різниця між буквами і звуками.
- Основні правила вживання апострофа.
- Уподібнення приголосних звуків (з прикладами).
- Передача звуків *я, ю, є, ї* у різних позиціях у слові.

2. Орфоепія:

- Поняття милозвучності та засоби її досягнення.

3. Лексикологія та фразеологія:

- Лексичне значення слова.
- Синоніми, антоніми, омоніми, пароніми (поняття, різниця між ними та приклади).
- Розуміння значень фразеологізмів (наприклад, *«білими нитками шито»*).

4. Будова слова та словотвір:

- Основні морфеми слова.
- Способи утворення слів в українській мові.
- Розрізнення суфіксального від безсуфіксального способу словотвору.

5. Морфологія (Самостійні та службові частини мови):

– **Іменник:** поділ на відміни (з прикладами); особливості правопису родового відмінка однини іменників чоловічого роду.

– **Прикметник:** ступені порівняння; різниця між якісними та відносними прикметниками.

- **Числівник:** типи числівників та правила їх узгодження з іменниками.
- **Займенник:** розряди займенників; особливості відмінювання зворотного займенника «себе».
- **Дієслово:** способи, часи та види дієслів; утворення умовного і наказового способів.
- **Прислівник:** розряди прислівників та творення їх ступенів порівняння.
- **Службові частини мови:** відмінність від самостійних; приклади складних і складених прийменників.

6. Синтаксис та пунктуація:

- Поняття словосполучення та види підрядного зв'язку.
- Головні та другорядні члени речення.
- Різниця між простим і складним реченням.
- Види складних речень та розстановка розділових знаків у них.
- Правила оформлення прямої мови (з прикладами).
- Вставні слова і звертання, їх виділення на письмі.

7. Стилїстика та розвиток мовлення:

- Основні функціональні стилі української мови (зокрема, різниця між науковим і публіцистичним).
- Поняття типу мовлення та його види.

II. МЕТА СПІВБЕСІДИ З МАТЕМАТИКИ

Метою співбесіди з **математики** є виявлення рівня засвоєння абітурієнтом, який завершив 9 клас, базових математичних знань (розуміння основних понять, формул, властивостей чисел, алгебраїчних та геометричних об'єктів). Співбесіда дозволяє оцінити готовність вступника до подальшого опанування програм фахової передвищої освіти, а також перевірити його вміння логічно мислити, застосовувати вивчені формули, розв'язувати задачі та обґрунтовувати свої відповіді.

Програма базується на курсі 5–9 класів і розподілена за трьома великими розділами:

Розділ 1. Числа і дії над ними

Натуральні числа: порівняння, прості й складені числа, розкладання на прості множники.

Дільники та кратні: знаходження НСД та НСК.

Ознаки подільності на 2, 3, 5, 9, 10.

Цілі та раціональні числа: протилежні числа, модуль числа, запис у вигляді дробу чи десяткового числа, порівняння.

Дробі: додавання, віднімання, множення та ділення звичайних дробів; основна властивість дробу, скорочення; дії з десятковими дробами та взаємне перетворення (звичайні $\leftrightarrow$ десяткові).

Відсотки: знаходження відсотка від числа та числа за його відсотком; розв'язування задач на відсоткові розрахунки.

Обчислення: середнє арифметичне, округлення чисел, наближене значення.

Пропорції: відношення, основна властивість пропорції.

Розділ 2. Алгебра: вирази, рівняння, функції

Вирази та їх перетворення: вирази зі змінними, знаходження числового значення; розкриття дужок, зведення подібних доданків; одночлени та многочлени (дії з ними, винесення спільного множника).

Формули скороченого множення

Степені та корені: степені з натуральним показником та його властивості; квадратний корінь із невід'ємного числа.

Рівняння та задачі: лінійні рівняння з однією змінною; квадратні рівняння (дискримінант, формула коренів); розв'язування текстових задач за допомогою лінійних рівнянь.

Прогресії: арифметична (формула n -го члена і суми перших n членів) та геометрична (поняття, формула n -го члена).

Функції: область визначення та область значень; лінійна функція (властивості, графік); квадратична функція (властивості, побудова графіка); обернена пропорційність та її графік.

Розділ 3. Геометрія

Елементарні фігури та кути: пряма, промінь, відрізок, кут; види кутів, градусна міра; суміжні й вертикальні кути (їх властивості).

Трикутники: види, елементи, сума кутів трикутника; ознаки рівності та подібності трикутників; теорема Піфагора; властивості рівнобедреного трикутника.

Чотирикутники: паралелограм, прямокутник, ромб, квадрат, трапеція та їхні властивості.

Коло і круг: центр, хорда, діаметр, радіус, дуга, дотична; вписані та центральні кути (властивості).

Геометричні величини: периметр фігур; довжина кола; формули площ (трикутника, прямокутника, паралелограма, трапеції, круга).

ІІІ. МЕТА СПІВБЕСІДИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Метою співбесіди з **Історією України** є перевірка знань і вмінь абітурієнтів викладати інформацію з основних періодів історії України, а також формування навичок аргументованої відповіді на історичні запитання. Вступник має продемонструвати розуміння ключових подій, історичних процесів та постатей, що впливали на формування української державності, культури і суспільства

Вступник повинен продемонструвати знання ключових подій, процесів та історичних постатей від найдавніших часів до кінця ХІХ століття, розподілених за 10 темами:

Тема 1. Стародавня історія України: праісторія, археологічні культури (Трипільська культура, кам'яний, бронзовий вік); племена (кіммерійці, скіфи, сармати); античні грецькі колонії Чорного моря; Велике переселення народів; розселення східних слов'ян.

Тема 2. Виникнення і розквіт Київської Русі: перші князі (Аскольд, Олег, Ігор, Ольга, Святослав); етапи формування держави; діяльність Володимира Великого та запровадження християнства; здобутки Ярослава Мудрого (законодавство, міжнародні зв'язки); розвиток міст, ремесел і торгівлі.

Тема 3. Роздробленість Київської Русі та Галицько-Волинська держава: поняття політичної роздробленості; правління Ярославичів; Любецький з'їзд князів; виникнення Галицько-Волинського князівства, правління Данила Галицького; монгольська навала.

Тема 4. Українські землі під владою Литовського князівства та Польщі (ХІV–ХVІІ ст.): причини входження земель до ВКЛ; Кревська та Люблінська унії

(причини й наслідки); суспільний устрій, магдебурзьке право; початок формування козацтва.

Тема 5. Козацтво і національно-визвольні рухи (XVI – перша половина XVII ст.): виникнення та організація Запорізької Січі; козацькі повстання; роль православної церкви та братств; Берестейська унія та її вплив; перші заклади освіти (Острозька та Києво-Могилянська академії).

Тема 6. Національно-визвольна війна середини XVII століття: причини війни під проводом Б. Хмельницького; перебіг основних битв; Переяславська угода 1654 року; створення та функціонування Гетьманщини, її відносини з Московією.

Тема 7. Українські землі у другій половині XVII – першій половині XVIII століття: період Руїни та його наслідки; гетьмани І. Виговський, Ю. Хмельницький; політичні угоди (Віленське перемир'я, Гадяцька угода, Андрусівське перемир'я); гетьманування Івана Мазепи; роль Запорізької Січі.

Тема 8. Українські землі в другій половині XVIII століття: ліквідація козацьких інституцій (гетьманства та Нової Січі); гайдамацькі повстання; поділи Речі Посполитої та їхній вплив на українські землі; діяльність Григорія Сковороди та інших культурних діячів.

Тема 9. Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій (кінець XVIII – XIX ст.): адміністративний та соціальний устрій у Наддніпрянщині та на західноукраїнських землях; початок національного відродження; реформи XIX століття; діяльність «Руської трійці» та Кирило-Мефодіївського братства.

Тема 10. Культурне життя і національний рух у XIX столітті: внесок Т. Шевченка, П. Куліша у культуру; розвиток літератури, театру, музики та образотворчого мистецтва; громадський рух (цілі та значення); соціально-політичні проблеми українців і формування модерної нації.

IV. СИСТЕМА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СПІВБЕСІДИ

(за 200-бальною шкалою)

I. Загальна структура нарахування балів

Кожен вступник складає співбесіду з двох предметів відповідно до обраної спеціальності:

Спеціальності D2, F3: Українська мова (100 балів) + Математика (100 балів) = **200 балів.**

Спеціальності A3, D6: Українська мова (100 балів) + Історія України (100 балів) = **200 балів.**

Мінімальний прохідний бал для допуску до конкурсного відбору становить **100 балів** за сумою двох предметів (за умови, що за кожен окремий предмет вступник набрав не менше 20 балів, що відповідає початковому рівню знань).

II. Критерії оцінювання з окремого предмета (макс. 100 балів)

Оцінювання відповідей абітурієнта з кожного предмета здійснюється за 4 рівнями навчальних досягнень:

1. Високий рівень (81–100 балів)

81–90 балів: Вступник демонструє повні, глибокі та системні знання програмного матеріалу. Вільно володіє термінологією, правила та формули застосовує правильно

й усвідомлено. Допускає 1–2 несуттєві неточності у формулюваннях або обчисленнях, які самостійно виправляє після уточнювального запитання.

91–100 балів: Відповідь бездоганна. Повний аналіз теоретичних понять, відмінне практичне застосування знань (швидке розв'язування задач, наведення доречних мовних/історичних прикладів). Логіка викладу чітка, мовлення культуризоване, аргументація на високому рівні.

2. Достатній рівень (51–80 балів)

51–65 балів: Абитурієнт розуміє суть питань, знає основні правила, дати чи формули, але викладає матеріал недостатньо самостійно (потребує навідних запитань). Практичні завдання виконує зі змінним успіхом, допускає помилки в складних темах (наприклад, пунктуація у складних реченнях, комбіновані алгебраїчні задачі чи деталі угод періоду Руїни).

66–80 балів: Вступник самостійно й правильно відповідає на більшість теоретичних питань. Практичні навички сформовані добре, проте аналіз чи аргументація мають певні прогалини. Допускає 1–2 грубі помилки або кілька дрібних нестійких помилок у практичній частині.

3. Середній рівень (21–50 балів)

21–35 балів: Знання фрагментарні, мають відтворювальний характер. Вступник може назвати окремі поняття, але не вміє їх пояснити чи пов'язати між собою. Практичні завдання виконує лише за зразком або з грубими помилками, що викривляють суть.

36–50 балів: Орієнтується в базових темах програми (наприклад, розрізняє частини мови, знає прості геометричні фігури чи перших князів Київської Русі). Проте відчуває серйозні труднощі при спробі застосувати знання на практиці самостійно.

4. Початковий рівень (1–20 балів)

1–20 балів: Вступник має вкрай мінімальне або уривчасте уявлення про предмет. На більшість питань програми відповісти не може, термінологією не володіє, практичні завдання виконати неспроможний навіть за допомогою екзаменатора.

III. Предметна специфікація оцінювання (Розподіл 100 балів)

Екзаменаційний білет з кожного предмета формується з 3-х блоків завдань для диференціації оцінювання.

1. УКРАЇНСЬКА МОВА (Максимум — 100 балів)

Блок 1: Теорія мови (30 балів) — перевірка знань із фонетики, лексикології, морфології та синтаксису (по 5–10 балів за кожне теоретичне питання/визначення).

Блок 2: Практична грамотність (40 балів) — завдання на правопис (апостроф, відмінювання частин мови, розстановка розділових знаків у запропонованому реченні).

Блок 3: Стилїстика та розвиток мовлення (30 балів) — коротке усне висловлювання (діалог або монолог) на задану тему, що демонструє вміння диференціювати стилі та типи мовлення.

2. МАТЕМАТИКА (Максимум — 100 балів)

Блок 1: Числа, вирази та функції (35 балів) — обчислення з дробами/відсотками, спрощення алгебраїчного виразу за формулами скороченого множення, читання графіка функції.

Блок 2: Рівняння, прогресії та текстові задачі (40 балів) — розв'язування квадратного/лінійного рівняння та текстової задачі на логіку або відсотки (25 балів), завдання на арифметичну/геометричну прогресію (15 балів).

Блок 3: Геометрія (25 балів) — задача на застосування геометричних властивостей фігур (наприклад, теорема Піфагора, знаходження площі трапеції чи трикутника).

3. ІСТОРІЯ УКРАЇНИ (Максимум — 100 балів)

Блок 1: Хронологія та періодизація (30 балів) — перевірка знання ключових дат та етапів розвитку державності (від стародавніх часів до кінця XIX ст.).

Блок 2: Історичні постаті та термінологія (40 балів) — визначення ролі діячів (князі, гетьмани, культурні діячі, як-от Г. Сковорода, Т. Шевченко) та пояснення історичних понять (Люблінська унія, Руїна, Гетьманщина, Магдебурзьке право).

Блок 3: Причинно-наслідкові зв'язки (30 балів) — розгорнута усна відповідь-аргументація щодо причин та наслідків визначної події (наприклад, Хмельниччини, Національного відродження XIX ст.).

V. ШКАЛА ПЕРЕВЕДЕННЯ У ПІДСУМКОВИЙ КОНКУРСНИЙ БАЛ

Сума балів за 2 предмети	Рівень підготовки вступника	Рішення приймальної комісії
181 – 200	Відмінний / Високий	Рекомендовано до зарахування (першочергово)
141 – 180	Хороший / Достатній	Рекомендовано до зарахування на конкурсній основі
100 – 140	Задовільний / Середній	Допущено до участі в конкурсі на вільні місця
менше 100 (або <20 за один предмет)	Незадовільний / Початковий	Не допускається до участі в конкурсному відборі

VI. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Українська мова (для всіх спеціальностей)

Основні підручники та посібники:

1. *Авраменко О. М.* Українська мова: підручник для 9 класу закладів загальної середньої освіти. — К.: Грамота.
2. *Заболотний О. В., Заболотний В. В.* Українська мова. 9 клас: підручник для закладів загальної середньої освіти. — К.: Генеза.
3. *Глазова О. П.* Українська мова: підручник для 9 класу закладів загальної середньої освіти. — К.: Видавничий дім «Освіта».
4. *Авраменко О. М.* Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі. (Частина 1: Повний курс української мови від фонетики до синтаксису).

Інформаційні та онлайн-ресурси:

Офіційні правила правопису: «Український правопис» (чинна редакція).

Освітня онлайн-платформа «ЄДІЯ» (ЗНО/НМТ): розділи фонетики, морфології та синтаксису із практичними тестами.

Веб-ресурс «Мова – ДНК нації»: тренажер із правопису, експрес-уроки, правила вживання апострофа та милозвучності.

Платформа «Всеукраїнська школа онлайн» (ВШО): відеоуроки та тести з української мови для 5–9 класів.

2. Математика (для спеціальностей D2, F3)

Основні підручники та посібники:

1. *Істер О. С.* Алгебра: підручник для 9 класу закладів загальної середньої освіти. – К.: Генеза.
2. *Мерзляк А. Г., Полонський В. Б., Якір М. С.* Алгебра: підручник для 9 класу закладів загальної середньої освіти. – Х.: Гімназія.
3. *Істер О. С.* Геометрія: підручник для 9 класу закладів загальної середньої освіти. – К.: Генеза.
4. *Мерзляк А. Г., Полонський В. Б., Якір М. С.* Геометрія: підручник для 9 класу закладів загальної середньої освіти. – Х.: Гімназія.
5. *Мерзляк А. Г. та ін.* Збірник задач і контрольних робіт з алгебри та геометрії для 9 класу (корисний для відпрацювання функцій, квадратних рівнянь та теореми Піфагора).

Інформаційні та онлайн-ресурси:

Онлайн-платформа «Matific» та «ВШО»: відеопояснення та інтерактивні завдання з тем: дроби, відсотки, пропорції та графіки функцій.

Математичний портал «Formula.co.ua»: збірник формул з алгебри та геометрії (трикутники, площі фігур, прогресії).

Освітній сервіс «LearningApps.org»: інтерактивні вправи на закріплення ознак подільності чисел, формул скороченого множення та властивостей чотирикутників.

3. Історія України (для спеціальностей A3, D6)

Основні підручники та посібники:

1. *Гісем О. В., Мартинюк О. О.* Історія України: підручник для 9 класу закладів загальної середньої освіти. — Х.: Вид-во «Ранок».
2. *Пометун О. І., Дудар Т. Ф.* Історія України: підручник для 9 класу закладів загальної середньої освіти. — К.: Видавничий дім «Освіта».
3. *Власов В. С.* Історія України: підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти (необхідний для повторення тем Козацтва, Гетьманщини та Руїни).
4. *Власов В. С.* Історія України: підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти (необхідний для повторення тем Київської Русі та Галицько-Волинської держави).

Інформаційні та онлайн-ресурси:

Електронні версії підручників: Інституту модернізації змісту освіти (ІМЗО) — безкоштовний доступ до всіх підручників з історії України за 7, 8 та 9 класи.

Освітній проєкт «Країна пригод» / «Історія без міфів» (YouTube): якісні візуальні матеріали, відеолекції та історичні розбори постатей (князі, Богдан Хмельницький, Іван Мазепа, Тарас Шевченко).

Тестування онлайн «ЗНО-ОНЛАЙН» (розділи Історії України до кінця XIX ст.): інтерактивні тести для самоперевірки хронології подій, розпізнавання історичних пам'яток та портретів діячів.

Методичні рекомендації абітурієнтам:

При підготовці за цим забезпеченням особливу увагу слід приділити саме практичному та усному компонентам викладу (вмінню чітко формулювати правила української мови на прикладах, коментувати крок за кроком розв'язання математичних задач та будувати причинно-наслідкові зв'язки в історичних подіях), оскільки співбесіда передбачає живий діалог із членами приймальної комісії коледжу.